



Projekt Interreg IIIB, Program Območje Alp, sofinancirano s strani EU

## Novice št. 10

Avgust 2007



V maju in juliju 2007 je bilo v petih alpskih državah v izbranih testnih regijah izvedenih šest delavnic. V teh Novicah bo predstavljenih šest testnih regij in glavni rezultati, do katerih so prišli v delavnicah. Udeleženci vseh delavnic so bili močno motivirani in navdušeni nad uvedbo metode »svetovna kavarna« kot pristop za sodelujoče. Živo so se zanimali za obravnavane teme, ki dajejo uporabne nasvete in zagotavljajo povratne informacije o lokalnem zaznavanju domačega ozemlja. Poleg tega je g. Zengerle – eden od déležnikov iz Immenstadta i. Allgäu v Nemčiji –, s katerim je imela Konstanze Schönthaler intervju, podal svoje vtise o metodi in o svojih pričakovanjih v zvezi s prvo delavnico, ter tudi glede druge delavnice.

### Gap v Franciji – Delavnico je vodil Vincent Briquel / CEMAGREF

**Osrednje mesto:** 36.262 prebivalcev (1999); n.m. višina: 625 m

Gap leži ob vzhodni meji Dromskih Alp na jugovzhodu Francije, 100 km južno od Grenobla. Poznan je po svojem siru »La Gapencais«. Često je mejnik za Tour de France. Pobraten je z mestom Traunstein v Nemčiji, leta 2002 pa je bil tudi »Alpsko mesto leta«. Mesto Gap je del regije Gapencais – »Pays Gapençais« – v kateri je 74 občin, skupaj z okoliškimi občinami in kmetijskim zaledjem; vsi so močno vezani na Gap.



Delavnica v Gap-u

**Sestanka so se udeležili déležniki iz naslednjih javnih organov:** župani (ali namestniki županov), predstavniki državne oblasti, uradniki iz občinskih služb, vodje sistemov za medobčinsko sodelovanje, izvršni direktor in člani svetovalnega odbora Contrat du Pays Gapençais, in tudi predstavniki lokalnih organizacij (kmetijske zbornice, delavske zveze ter zveze za zaposlovanje in strokovno usposabljanje v kmečkih skupnostih).

#### Glavne teme:

Demografske spremembe, sedanje storitve in oskrba s stanovanji;

Zaposlovanje, spremembe v gospodarskih dejavnostih; Pritiski na izrabo zemljišč v povezavi z družbenim in gospodarskim razvojem;

Medobčinsko sodelovanje in udeležba pri skupni razvojni strategiji za celotno regijo.

#### Glavni rezultati:

Kljub bitki za ohranjanje javnih služb v agrarnih občinah izginjajo sedanje vsakdanje storitve. Lokacijo stanovanj za družine usmerjajo ustanove za vzgojo in izobraževanje otrok, ker le-te ne smejo stati na tistih krajih, kjer so delovna mesta ali centri za vsakodnevne nakupe. Podan je bil predlog za izdelavo sheme storitev za celotno regijo, ter boljšo integracijo prometa in zadev v zvezi mobilnostjo v lokalno urbanistično planiranje.

Gospodarska šibkost regije zaradi različnih oblik monodejavnosti (turizem, kmetijstvo, javne službe); visoko usposobljeni delavci ne najdejo ustrezne službe in morajo sprejeti slabše plačana delovna mesta, službe s

### Informacijski predal

Prva delavnica: 3. julij 2007

Druga delavnica: oktober 2007

Kje: Gap

#### Vsebina

Gap, Francija	... 1
Idrija, Slovenija	... 2
Alpsee Grünten, Nemčija	... 4
Tolmezzo, Italija	... 5
Traunstein/Traunreut, Nemčija	... 6
Waidhofen an der Ybbs, Avstrija	... 7
Intervju z Siegfriedom Zengerlejem	... 8
Novice iz območja Alp	... 9

polovičnim delovnim časom pa so predvsem za ženske. Predlagali so oblikovanje mnogoterih delovnih mest znotraj, n.pr., kmetijstva, gozdarstva, gradbeništva in zimskih športov, in da je treba izkoristi priložnosti v zvezi z inovativnimi dejavnostmi. V Gapu je prostora še za 15.000 prebivalcev, ne da bi bilo pri tem potrebno uporabiti dodaten prostor (zapolnitev praznin znotraj mesta, obnova starih hiš). Predvsem pa je treba zagotoviti dobre prometne pogoje znotraj mestnega jedra. Porabljanje zemljišč za agrarne površine ne predstavlja glavne nevarnosti, medtem ko je bila izraba zemljišč za stanovanja precejšnja. Oobiskovalcem namenjene zelene površine so vse bolj oddaljene, ker se ohranjanje agrarne pokrajine ne ujema vedno s potrebami po rekreaciji in prostočasnih dejavnostih. Eden od inštrumentov, ki so

bili omenjeni, je bil ta, da se izdelata regionalna shema zemljiškega načrtovanja, kar je dolgotrajen, a nujen proces, s čimer se omeji poraba prostora in določijo smernice, ki bi lahko predstavljale cilje lokalnega urbanističnega planiranja.

Mnogoterost oblik in struktura medobčinskega sodelovanja delujeta hkrati kot priložnost in kot težava, s katero se je treba spopasti v regiji. To strukturo je treba bolj oblikovati, razdelitev pristojnosti pa racionalizirati. V spomin so priklicali inštrumente za spremljanje in širjenje informacij po vseh občinah, »Pays Gapençais« pa je videti kot prvi korak k nekemu bolj vsestranskemu inštrumentu. Uvesti bi bilo treba boljši sistem za informiranje županov in déležnikov, pa tudi javnosti.

## Idrija v Sloveniji – Delavnico sta vodila Mimi Urbanc in Janez Nared / AMGI

*Osrednje mesto: 11.990 prebivalcev (2002), n. m. višina: 369 m*

Mesto Idrija leži v osrednjem zahodnem delu Slovenije. Regija je znana po tradiciji čipkarstva (klekljana čipka), s čimer se bavijo že 300 let. Odločilno za gospodarski razvoj je bilo odkritje živosrebrne rude, ki je izzvalo zgodnjo industrializacijo. Dolgo časa je bil tu največji živosrebrni rudnik v Evropi in Idrija je bila drugo največje mesto na ozemlju današnje Slovenije. Po 2. svetovni vojni je rudnik nazadoval in leta 1990 so ga dokončno zaprli. Na srečo so bila zadnja destletja Idrije zaznamovana z mehkim preходом v enega najuspešnejših centrov elektroindustrije v Sloveniji, znanem po svojih podjetjih z vrhunsko tehnologijo svetovnega formata.



Idrija

**Srečanja so se udeležili déležniki iz naslednjih javnih organov:** župan občine Idrija, člani svetov krajevnih skupnosti Idrija, Krnice-Masore in Kanomlja, član Slovenske demokratske stranke, predsednik krajevne skupnosti Krnice-Masore, namestnik ravnatelja osnovne šole Idrija, predsednik krajevne obrtne zbornice, predsednik in član zveze kmečke mladine, predsednik krajevne skupnosti Idrija, član agencije za lokalni razvoj.

### **Glavne teme:**

Gospodarski razvoj in gospodarska uspešnost regije glede na osnovne ovire za gospodarski razvoj v občini,



Grad Gewerkenegg

možnosti za izboljšanje in vloga zadevnih nacionalnih predpisov.

Problemi, povezani z regionalnim prometom in infrastrukturo, s posebnim poudarkom na možnostih za izboljšanje.

Prostorski vidiki gospodarskega razvoja v regiji z omejenimi zazidalnimi površinami; vloga učinkovitega prostorskega načrtovanja in preudarno upravljanje z zemljišči.

Sodelovanje kot osnova za regionalno integracijo in obči sonaravni razvoj, temelječ na regionalnih pretokih dobrin in ljudi.

### **Glavni rezultati:**

V zadnjih nekaj desetletjih je bil dosežen očiten napredek, povezan z mehkim prehodom iz sektorja rudarstva v sektor elektroindustrije vrhunske tehnologije. Industrijska uspešnost pa ima tudi svoje negativne učinke, kakršni so, n.pr., premaknitev nekaterih tovarn v druge regije zaradi pomanjkanja delovne sile in problemi povezani z monostrukturnim gospodarstvom – možnosti za zaposlovanje ima le ozka skupina prebivalstva; šibka zasebna iniciativa, ki je povezana s trenutno dobrimi razmerami v gospodarstvu. Nadaljnje širjenje gospodarstva je zaradi specifičnih naravnih razmer omejeno. Zgoraj omenjeni problemi bi se lahko razrešili z zmanjšanjem upravnih ovir za podjetnike pa tudi za gradnjo.

Infrastruktura je slaba, začeni s slabimi cestnimi povezavami (regionalnimi in lokalnimi), slabo telekomunikacijsko infrastrukturo (internetna nedostopnost, mobilni telefoni, TV programi) in nezadostna komunalna infrastruktura. Do rešitev bi lahko prišli z javno-zasebnimi partnerstvi, z oblikovanjem nove mestne občine, kar bi zagotovilo več pristojnosti, in izgradnjo prej omenjene infrastrukture s sredstvi iz skladov EU in neposrednim državnim financiranjem.

Zaradi naravnih razmer so nove zazidalne površine zelo omejene in zato tudi ni dovolj površin za poslovne in stanovanjske zgradbe. Težave so še večje zaradi slabe kakovosti obstoječih zgradb. Zato bi bilo treba nova območja najti zunaj mestnega jedra (na obrobju občine), s čimer bi zagotovili nadaljnji gospodarski in demografski razvoj. Okrepiti bi morali tudi proizvodnjo biomase, da bi na ta način preprečili zaraščanje obdelovalnih površin. Podeželska območja bi bilo treba spodbujati v smeri turističnega razvoja in ohranjanja prebivalstva v teh območjih.

Kakovost življenja je zaradi nekaterih naravnih dejavnikov dobra. Lahko bi jo izboljšali z izgradnjo za zdaj še nezadostne fizične infrastrukture in z okrepitevijo socialne infrastrukture.

Idrija je »občina na robu« v vseh regijskih delitvah in ni možno, da bi se osredotočila na eno samo regijo. Zaradi tega sodeluje z več regijami, rezultat pa je, da so te povezave šibkejše. Z boljšo cestno povezavo bi bilo sodelovanje močnejše.

### **Informacijski predal**

Prva delavnica: 5. junij 2007

**Druga delavnica: druga polovica oktobra 2007**

**Kje: Idrija**



## **Regija Alpsee-Grünten v Nemčiji – Delavnico so vodili Konstanze Schönthaler in Stefan von Andrian-Werburg/ *Bosch & Partner GmbH* in Andreas Raab / *regionalni planer***

**Osrednje mesto:** 48.373 prebivalcev (2006), n.m. višina: Immenstadt i. Allgäu: 732 m, Sonthofen: 745 m

Regija ustreza občinam Zveze Alpsee-Grünten. Osrednji mesti sta Immenstadt i. Allgäu in Sonthofen, ki je bilo leta 2005 »Alpsko mesto leta«. Ostali člani Zveze so Blaichach, Burgberg in Rettenberg. Regija je del distrikta Oberallgäu na jugozahodu nemških Alp in se imenuje po jezeru Alpsee in gori Grünten, imenovani tudi varuh Allgäua.



*Regija Alpsee-Grünten*

**Srečanja so se udeležili déležniki iz naslednjih javnih organov:** 16 lokalnih déležnikov: pet županov iz petih občin regije Alpsee-Grünten, šest predstavnikov iz glavnih uradov občin in/ali občinskih gradbenih uprav, en mestni finančnik, en direktor občinskega oddelka za razvoj podjetništva, direktor Oddelka za finance in gradbeništvo z Distriktnega urada Oberallgäu, direktor Društva za regionalni razvoj Altusried-Oberallgäu, in en samozaposlen arhitekt.

**Glavne teme:** Stanje v regiji glede na mednarodne in zunanje povezave; (prihajajoči) razvoji in izzivi, s katerimi se mora regija soočiti, ker so povezani z njenim bodočim (prostorskim) razvojem.

Povpraševanje po zemlji za industrijski in komercialni razvoj; obstoječi manevrski prostor s posebnim ozirom na obstoječa in prihodnja povpraševanja po drugačni rabi zemljišč.

Potrebe po usmerjanju in ukrepanje glede bodočega razvoja industrije, trgovine in storitev; skupni cilji, ki se lahko izpeljejo iz potreb po ukrepanju.

**Glavni rezultati:** Regija Alpsee-Grünten se mora spoprijeti z nekaterimi resnimi strukturnimi izzivi: prebivalstvo stagnira, starostna struktura pa gre v smeri staranja prebivalstva, manjkajo delovna mesta za ljudi z visoko usposobljenostjo, zaradi velike zadolženosti so občine omejene v ukrepanju.

Zveza Alpsee-Grünten bi morala svoje dejavnosti s trženja turizma razširiti na vsesplošni regionalni razvoj.

Ustanoviti bi bilo treba organizacijo za regionalni razvoj, ki bo imela možnost, da se v prihodnosti prilagodi



*Udeleženci delavnice v Immenstadt i. Allgäu-u*

večjim regionalnim kontekstom, če bo to potrebno. Brez aktivnega medobčinskega sodelovanja regija nima nobene možnosti, da bi lahko konkurirala sosednjim, močnejšim regijam.

Nadaljnji razvoj industrije, trgovine in storitvenih dejavnosti bo za regijo nujen. Razvoj podjetništva ne more biti več omejen le na turizem.

Povpraševanje po industrijskih in trgovskih površinah in oskrbo z njimi je treba bolje analizirati in uskladiti. Prostorski viri so zelo pičli. Brez medobčinskega sodelovanja potencialnim investitorjem ne bo mogoče zagotoviti kake res privlačne industrijske in trgovske ponudbe.

Potrebno bo boljše trženje znotraj in prav tako navzven. To pa pomeni intenzivno komunikacijo z domačimi podjetji, da bi se lahko seznanili z njihovimi načrti in potrebami, pa tudi veliko več aktivnega trženja z razpoložljivimi površinami. Nujno je tudi boljše informiranje prebivalstva o dejanskem stanju, perspektivah in potrebnih ukrepih. Razumno upravljanje z zemljiškimi viri je lahko ključnega pomena za sonaravni razvoj.

### **Informacijski predal**

Prva delavnica: 17. julij 2007

Kje: Immenstadt i. Allgäu

**Druga delavnica: 14. september 2007**

**Kje: Sonthofen**

## Tolmezzo v Italiji – Delavnico sta vodila Loredana Alfare in Marco Zumaglini / UNCEM

*Osrednje mesto: 10.541 prebivalcev (2004), n.m. višina: 323 m*

Tolmezzo leži ob vznožju gore Strabut, med reko Tilment in vodotokom But v zvezni regiji Furlanija Julijska krajina, v kateri je 18 občin.



*Osrednje mesto Tolmezzo*

**Srečanja so se udeležili déležniki iz naslednjih javnih organov:** predstavniki okoljskih organizacij, občin, raziskovalnih ustanov, univerze, civilni državljani, urbanistični načrtovalci, itd. Udeleženci so se živo zanimali za obravnavane teme in podali koristne nasvete in povratne informacije o zaznavanju domačega ozemlja s strani lokalnih akterjev.

### **Glavne teme:**

Kateri so glavni problemi in ozka grla, ki vplivajo na razvoj regije in kakovost življenja v njej?

Kateri so glavni z zemljišči povezani dejavniki, ki ovirajo sonaravni razvoj?

Ali storitve zadoščajo potrebam regije?

Ali sodelovanje med lokalnimi oblastmi, zvezno oblastjo in déležniki pripomore k sonaravnemu in skupnemu razvoju?

Kakšni konflikti so v regiji?

### **Glavni rezultati:**

Občine so često premajhne, kar je tudi rezultat dolgotrajne depopulacije: običajno to pomeni, da so bolj izpostavljene političnim pritiskom z višje ravni (zvezne). Po drugi plati so se prostovoljne povezave (zlasti med občinami) do zdaj izkazale kot slabo učinkovite.

### **Glavni rezultati:**

Pomanjkanje celovite in sistematične vizije, pomanjkanje ustreznih zmogljivosti za upravljanje z zemljišči in viri, ter pomanjkanje inštrumentov za načrtovanje (ustanove in funkcije se često prekrivajo). Lokalne oblasti se mučijo s kratkoročno vizijo, medtem ko jim zvezna raven ne preskrbi jasnega pregleda nad strateškimi zapleti ob izvajanju različnih ukrepov.

Dostopnost in izolacija: ne toliko geografska kot

kulturna, in povezana s komunikacijo in izmenjavo informacij. Kakorkoli, javni potniški promet bi bilo treba optimizirati, prilagoditi spremenjenim potrebam in spodbujati njegovo uporabo kot nasprotje rabi lastnih prevoznih sredstev; zdaj je namreč zreduciran izključno na osrednje mesto (Tolmezzo). Nenazadnje pa območju še grozi, da bo postalo transitna regija, preprežena z (močno obremenjujočo) nadregionalno infrastrukturo.

Pomanjkanje skupne odgovornosti za območje in (vendar je to že bolj nacionalni problem) pomanjkanje zavedanja o splošnem dobrem: socialne skupine čutijo, da jih politične stranke ne zastopajo več ustrezno. Po drugi plati pa lahko razvoj spontanih interesnih skupin povzroči, da se zaustavi odločanje, kadar je to pretirano, čeprav te skupine razkrivajo predvsem lokalne socialne potrebe, katere bi morali upoštevati projekti na višji ravni, ki vplivajo na njihova ozemlja; če tega ni, se razkrije, da javni upravi manjka oboje, transparentnost pri odločanju in izkušnje iz procesov déležništva in sodelovanja.

Izobraževanje in usposabljanje: ne samo, da bi morala ponudba postati ustrežnejša, opazna je namreč tudi potreba po spodbujanju povpraševanja na strani ponudnikov (javnega) izobraževanja.

Razvoj: turizem se otepa s težavami, ker je komajda donosen, saj temelji izključno na vikendaštvu; po drugi plati pa v projektih EU za zdaj še ni nadaljevanja v smislu strukturnega razvoja in novega poklicnega pristopa k turizmu.

Nakazali so predloge za nadaljnje inštrumente (poleg tistih, ki jih je osebje DIAMONT-UNCEMA že opredelilo), s katerimi bi se lahko učinkovito lotili izpostavljenih problemov, a so se odločili, da poglobljeno razpravo o reševanju konfliktov in učinkovitosti predlaganih inštrumentov preložijo na naslednjo delavnico, ki bo oktobra. Pričakujejo tudi dopolnilne prispevke, da bodo lahko izhajali iz primerjave s »stanjem/rezultati/inštrumenti«, kakršne so obravnavali na delavnicah v drugih sodelujočih alpskih državah.

### **Informacijski predal**

Prva delavnica: 20. junij 2007

Druga delavnica: oktober 2007

Kje: Tolmezzo

## Traunstein / Traunreut v Nemčiji – Delavnico so vodili Stefan Marzelli, Claudia Schwarz, Sigrun Lange, Martin Kuhlmann, Florian Lintzmeyer / ifuplan

*Osrednje mesto: 18.598 prebivalcev (2006), n.m. višina: 591 m*

Traunstein, mesto v jugovzhodnem delu Nemške zvezne pokrajine Bavarske, leži med Münchnom in Salzburgom, 10 km vzhodno od jezera Chiemsee. Sosednje mesto, Traunreut, je regionalni center zaposlovanja, Traunstein pa je zgodovinsko in upravno središče za trg delovne sile regije.



*Občina Ruhpolding kot del trga delovne sile regije Traunstein/Traunreut*

**Srečanja so se udeležili déležniki iz naslednjih javnih organov:** župani mest Traunstein, Waging a. See in Chieming, vodja Upravnega in pravosodnega oddelka občine Traunstein, Mestni tržni center Traunstein, Agencija za pospeševanje podjetništva v okrožju Traunstein, Zveza za ohranjanje narave (krajevni odsek Traunstein), okrožna uprava za gradnje, občinska uprava za gradnje, Oddelek za urbanistično načrtovanje Traunstein, trije predstavniki Agenda21, Zveza za odpadne vode in okolje Chiemsee, EuRegio Salzburg – Berchtesgadener Land – Traunstein, okrožna Agencija za okolje

### **Glavne teme:**

- Trgovina na drobno med lokalno oskrbo in konkurenčnostjo
- Usmerjanje razvoja naselij k večji učinkovitosti virov
- Učinki demografskih sprememb
- Institucionalni razvoj

### **Glavni rezultati:**

- S stanovanji povezane učinke na zemljiščih je težko opisati.
- Razvoja znotraj mest javni programi in inštrumenti ne podpirajo dovolj.
- Razvoj znotraj mest bi moral imeti prednost pred razvojem zelenih površin.
- Podeželske občine potrebujejo predvsem zamisli in sheme za ponovno povečanje števila prebivalstva.
- Potrošniško vedenje je odgovorno za lokalno strukturo



*Udeleženci delavnice v Traunsteinu*

trgovine na drobno. Zamisli o trgovini na drobno in stanovanjih bi morali združiti.

- Medobčinska konkurenca za prebivalce in podjetja negativno vpliva na načrtovanje sonaravne rabe zemljišč.
- Nadobčinske, regionalne ravni je treba okrepiti v smislu usmerjanja prostorskega načrtovanja. Zavezujoče zamisli o trgovini na drobno in lokalni oskrbi je treba osvojiti na regionalni ravni, na občinski ravni pa jih je treba natančno izvajati.
- Neki skupen organ za usmerjanje upravljanja z zemljiškimi viri na regionalni ravni bi lahko bil tak ustrezen inštrument. To pa zahteva, da občine prenesejo nekaj lokalnih pooblastil za usmerjanje na regionalno raven.
- Skupno zasnovani in zavezujoči mehanizmi razprodajanja za trgovske površine, ekološko kompenzacijo, itd.: v okviru skupnega organa bi lahko realizirali neko medobčinsko ravnotežje bremen in koristi razvoja.

### **Informacijski predal**

Prva delavnica: 27. junij 2007

**Druga delavnica: 16. oktober 2007**

**Kje: mestna hiša v Traunsteinu**



## Waidhofen an der Ybbs v Avstriji – Delavnico so vodili Axel Borsdorf, Valerie Braun in študentje z Univerze v Innsbrucku / UIBK

*Osrednje mesto: 11.662 prebivalcev (2001), n.m. višina: 356 m*

Osrednje mesto regije trga delovne sile je Waidhofen an der Ybbs, neodvisno mesto, ki leži v Mostviertlu v Spodnji Avstriji in je znano po stoletni železarski industriji. Ozemlje med rekama Ybbs in Enns je center pridelave mošta, alkoholne pijače iz jabolk in hrušk.



*Udeleženci delavnice, Weidhofen / Ybbs; regija trga delovne sile Waidhofen / Ybbs*

**Sestanka so se udeležili déležniki iz naslednjih javnih organov:** župan Ybbsitza, lokalni predstavniki osrednjega mesta, predstavniki lokalnih planinskih zvez, zdravniki iz lokalne bolnice, po en predstavnik iz regionalne službe za gozdove, RKC, in javnega železniškega prometa, dva učitelja, en prostorski planer.

### **Glavne teme:**

Kaj mislite o kakovosti življenja v regiji trga delovne sile? Kakšne so regijske priložnosti in slabosti?

Po avstrijskih nacionalnih analizah opravljenih za občine, ki ležijo znotraj meja Alpske konvencije, spada regija trga delovne sile Waidhofen / Ybbs med regije z najvišjimi vradnostmi kazalnika zemljišč.

### **Glavni rezultati:**

Udeleženci delavnice so bili mnenja, da je kakovost življenja v regiji zelo visoka; še zlasti sta bila omenjena dober trg delovne sile in dobra socialna klima. Priložnost vidijo v nadregionalnih turističnih projektih ter izboljšanju infrastrukture – prilagoditev delovnega časa in razširitev že obstoječe krožne poti – s čimer bi pritegnili turiste, da ostanejo v regiji dlje od enega dne. Kot zelo pozitivna je bila omenjena velika raznolikost šol, ustanovitev visoke šole pa pomeni še nadaljnjo priložnost za regijo. Poleg tega bi lahko odprli nova delovna mesta v domovih za starejše občane, predelavi lesa in s posebnimi skladi za mala podjetja, da bi zmanjšali močno odvisnost regije od le nekaj družb z visoko stopnjo zaposlitve. Močan pretok dnevnih migrantov se razume kot regijska šibkost, saj se zaradi visokih cen zemljišč v osrednjem mestu regije trga delovne sile Waidhofen / Ybbs zlasti družine selijo v okoliške občine in se na delovna mesta vozijo dnevno s svojimi avtomobili, ker je javni potniški promet dobro razvit le na glavnih cestah. Rešitve glede močnega

pretoka dnevnih migrantov v osrednje mesto in slabe učinkovitosti javnega potniškega prometa bi morali predstaviti politiki v sodelovanju z zvezo za načrtovanje in družbami iz regije.

Tudi udeleženci so zaznali ta razvoj in omenjali visoke cene zemljišč ter pomanjkanje zazidljivih površin znotraj osrednjega mesta v primerjavi z okoliškimi občinami. Zlasti v nekaterih občinah delajo posebno reklamo za zazidljiva zemljišča za mlade družine. Tak razvoj pomeni zvišanje kakovosti življenja za mlade družine in je znak uspešnosti. Vendar pa to velja le za nekatere okoliške občine, saj je v drugih težko izvajati spreminjanje namembnosti iz agrarnih v zazidalna zemljišča. Vseeno je nekaj udeležencev omenilo širjenje mest in pomanjkanje sonaravnosti.

### **Informacijski predal**

Prva delavnica: 12. maj 2007

Kje: Waidhofen / Ybbs

Druga delavnica: 21. september 2007

Kje: Ybbsitz



## **Intervju z Siegfried-om Zengerle-jem, mestnim finančnikom iz Immenstadta in udeležencem DIAMONTove delavnice (glej str. 3)**

Intervju je med delavnico v Immenstadtu 16. julija opravila Konstanze Schönthaler.

*KS: G. Zengerle, udeležili ste se naše DIAMONTove delavnice v regiji Alpsee-Grünten. Je delavnica izpolnila vaša pričakovanja?*

Zengerle: Da, popolnoma. Bila je zelo konstruktivna in usmerjena k rezultatom. Z njo se je začela pomembna diskusija znotraj naše regije, ki nas bo, upajmo, pripeljala do tesnejšega sodelovanja med občinami.

*KS: Kako vam je ugajala metodologija delavnice, imenovana »svetovna kavarna«?*

Zengerle: Ne bi mogla biti boljša. Imeli smo ravno prav velike podskupine (pet do šest ljudi) in dovolj časa za diskusijo v vsakem krogu (40 do 45 minut). Tudi dolžina celotne delavnice, ki traja pol dneva, je bila ravno prava. Še zlasti pa mi je bilo všeč spreminjanje podskupin za vsak krog. Na ta način smo se bolj pomešali in dobivali spodbude s strani mnogih udeležencev, khrati pa imeli neprekinjeno tematsko razvijanje diskusije.

*KS: DIAMONTovo delo je bilo pripraviti podatke za območje Alp v Nemčiji, primerjati vašo regijo z drugimi alpskimi regijami in podati razlago posebnih podatkov za Alpsee-Grünten. Menite, da je ta prispevek dal koristno podlago za delavniško diskusijo?*

Zengerle: Seveda je. Vsebine so zelo zanimive. Zdaj imamo dober pregled nad tem, kje smo, in to tudi v primerjavi z drugimi alpskimi regijami. Na splošno podatki le potrjujejo naša zapažanja. Kljub temu pa v nekaterih primerih čutimo, da so se zgodile spremembe. Na primer, od leta 2005 se čuti določeno popuščanje napetosti na trgu delovne sile. Lahko se je izgubljanje delovnih mest ustavilo. Ta razvoj se v podatkih, ki ste jih analizirali vi, še ne odraža.

*KS: So kaki presenetljivi rezultati te delavnice?*

Zengerle: Da, so. Zelo sem bil presenečen nad soglasnostjo, do katere smo prišli, in nad izredno pripravljenostjo za spremembe. Vsi udeleženci so si edini, da bo potrebno veliko več medobčinskega sodelovanja, če bomo hoteli v prihodnosti izboljšati naše razvojne možnosti. Z našo »provincialno politiko« ne moremo več naprej. Tu smo prišli do (zame popolnoma) nepričakovane točke, ko smo si zastavili skupni cilj, da si bomo prizadevali za

osnovanje družbe regionalnega razvoja, ki nam daje že ustaljene spodbude za gospodarski razvoj in bolj racionalno rabo pičlega preostanka prostora. Diskusija je bila zelo živahna.

*KS: Kaj pričakujete od naslednje delavnice?*

Zengerle: Upam, da lahko naše ideje uresničujemo še naprej. Prav zato pa bi lahko bili v pomoč primeri iz uspešne prakse.

*KS: Najlepša hvala za vaše sodelovanje in na svidenje septembra na drugi delavnici.*



## Novice z območja Alp

### Konferenca: Upravljanje s prihodnostjo Alp

15–17 Oktober 2007; Congress Innsbruck

Strategije za sonaravnost v časih sprememb;

Zaradi klimatskih sprememb in učinkov globalizacije je treba v naslednjih nekaj letih oz. desetletjih v gorskih regijah pričakovati vedno močnejšo dinamiko v naravnem in tudi družbenem okolju. Po eni plati globalnih sprememb ne moremo več prezreti ali jih zanikati, po drugi pa jih, gledano kratkoročno, ne moremo več vrniti v prvotno stanje. Vendar pa je možno zmanjšati njihove vplive s političnim, institucionalnim in osebnim delovanjem, ki je usmerjeno v prihodnost. Predstavniki znanosti, industrije in oblasti morajo s pomočjo osmih osnovnih tem analizirati sedanje stanje in še zlasti pričakovani razvoj v bodočnosti. Pristope, strategije in rešitve v zvezi z obravnavo teh dinamičnih procesov bodo opredelili in o njih razpravljali tako na nadnacionalni kot na transdisciplinarni ravni. Med drugim bo govor tudi o vplivu klimatskih sprememb na zaloge v gorski biosferi. Namen konference je tudi doseči soglasje vseh udeležencev v zvezi z izjavo o prihodnjem aktivnem sodelovanju.

**Info:** <http://www.alpinefuture.com/>

### Delavnica »Kmetijstvo v zaščitenih območjih Alp – najboljši načini in NATURA 2000«

14–15 september 2007; Hopfgarten im Defereggental, Nacionalni park Visoke Ture (Vzhodna Tirolska)

Organizatorja /Soorganizatorja: ALPARC & Nacionalni park Visoke Ture

Problemi povezani s sonaravnim kmetijstvom v zaščitenih območjih Alp (okoljski ukrepi, kakovostni proizvodi, itd.) in NATURO 2000. Ciljna skupina: upravniki zaščitenih območij in osebje, ki v teh območjih vodi kmetijstvo ali se ukvarja z zadevami NATURA 2000.

**Info:** <http://www.hohetauern.at>

## Alpska karavana – Carovano delle Alpi

25.07.2007–31.10.2007

Četrty del »Carovano delle Alpi« je na poti po Italiji. Italijanska okoljska organizacija Legambiente bo določila zdravstveno stanje italijanskih Alp.

**Info:** <http://www.cipra.org/>

### diamont-ov koledar

4.–5. oktober 2007: 6. srečanje predstavnikov projekta v Münchnu, Nemčija

15. maj 2007: oddano 5. »poročilo o poteku dela«

6. obračunsko obdobje v DIAMONTu: od marca 2007 do 31. avgusta 2007

### spletna stran

DIAMONT-ova spletna stran zagotavlja ažurirane informacije o projektu. <http://diamont.uibk.ac.at>

### kontaktne osebe za informacije

#### Vodilni partner in odgovorna ustanova:

Leopold Franzens University of Innsbruck (LFUI)  
Institute of Geography, Innrain 52, A-6020 Innsbruck

#### Kontaktne osebe:

Univ.-Prof. Dr. Axel Borsdorf  
Tel: 0043-(0)512-507-5400  
E-pošta: [Axel.Borsdorf@uibk.ac.at](mailto:Axel.Borsdorf@uibk.ac.at)

Valerie Braun  
Tel: 0043-(0)512-507-5413  
E-pošta: [Valerie.Braun@uibk.ac.at](mailto:Valerie.Braun@uibk.ac.at)

#### Znanstveni vodja projekta:

Univ.-Prof. Dr. Ulrike Tappeiner (EURAC, LFUI)  
Tel: 0043-(0)512-507-5923 ali 0039-0471-055-301  
E-pošta: [Ulrike.Tappeiner@uibk.ac.at](mailto:Ulrike.Tappeiner@uibk.ac.at)

Dr. Erich Tasser (EURAC)  
Tel: 0043-(0)512-507-5978  
E-pošta: [Erich.Tasser@eurac.edu](mailto:Erich.Tasser@eurac.edu)



Sofinancirano s strani EU - Program Območje Alp